

LEGE Nr. 192 din 16 mai 2006

privind medierea și organizarea profesiei de mediator

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 441 din 22 mai 2006

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Medierea reprezintă o modalitate facultativă de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate și confidențialitate.

(2) Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

ART. 2

(1) Dacă legea nu prevede altfel, părțile, persoane fizice sau persoane juridice, pot recurge la mediere în mod voluntar, inclusiv după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, convenind să soluționeze pe această cale orice conflicte în materie civilă, comercială, de familie, în materie penală, precum și în alte materii, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile și conflictelor din domeniul protecției consumatorilor, în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectării clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și agenții economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute de legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor.

(3) Persoanele fizice sau persoanele juridice au dreptul de a-și soluționa disputele prin mediere atât în afara, cât și în cadrul procedurilor obligatorii de soluționare amiabilă a conflictelor prevăzute de lege.

(4) Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum și orice alte drepturi de care părțile, potrivit legii, nu pot dispune prin convenție sau prin orice alt mod admis de lege.

(5) În orice convenție ce privește drepturi asupra cărora părțile pot dispune, acestea pot introduce o clauză de mediere, a cărei validitate este independentă de validitatea contractului din care face parte.

ART. 3

Activitatea de mediere se desfășoară în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

ART. 4

(1) Medierea reprezintă o activitate de interes public.

(2) În exercitarea atribuțiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie în privința conținutului înțelegerii la care vor ajunge părțile, dar le poate îndruma să verifice legalitatea acesteia, potrivit art. 59.

ART. 5

(1) Medierea poate avea loc între două sau mai multe părți.

(2) Părțile au dreptul să își aleagă în mod liber mediatorul.

(3) Medierea se poate realiza de către unul sau mai mulți mediatori.

ART. 6

Organele judiciare și arbitrale, precum și alte autorități cu atribuții jurisdicționale vor informa părțile asupra posibilității și avantajelor folosirii procedurii medierii și le pot îndruma să recurgă la aceasta pentru soluționarea conflictelor dintre ele.

CAP. 2

Profesia de mediator

SECȚIUNEA 1

Dobândirea, suspendarea și încetarea calității de mediator

ART. 7

Poate fi mediator persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are capacitate deplină de exercițiu;
- b) are studii superioare;
- c) are o vechime în muncă de cel puțin 3 ani sau a absolvit un program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditat conform legii și avizat de Consiliul de mediere;
- d) este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activități;
- e) se bucură de o bună reputație și nu a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;
- f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, cu excepția absolvenților de programe postuniversitare de nivel master în domeniu, acreditate conform legii și avizate de Consiliul de mediere;
- g) a fost autorizată ca mediator, în condițiile prezentei legi.

ART. 8

(1) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 vor fi autorizate ca mediatori de către Consiliul de mediere, după achitarea taxei de autorizare, al cărei quantum va fi stabilit prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(2) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European, posesori ai unui document de calificare în profesia de mediator, obținut în unul dintre aceste state, dobândesc, în contextul dreptului de stabilire, accesul la profesie în România, după recunoașterea acestor documente de către Consiliul de mediere, conform Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările ulterioare.

(3) Documentele de calificare obținute în profesia de mediator, în alt stat decât România ori într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, de către persoanele prevăzute la alin. (2), se recunosc în condițiile prevăzute la alin. (5), care se aplică în mod corespunzător. Dacă abilitățile și cunoștințele nu corespund cerințelor de calificare prevăzute de legea română, Consiliul de mediere ia în considerare și experiența profesională dobândită de solicitant și îi poate cere să dovedească faptul că îndeplinește toate aceste cerințe.

(4) Prevederile alin. (2) și (3) se aplică și cetățenilor români, posesori ai documentelor de calificare în profesia de mediator, obținute într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European ori, după caz, într-un stat terț.

(5) Cetățeanul unui stat terț, care a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor în străinătate sau care a dobândit calitatea de mediator în străinătate și dorește să desfășoare activitate de mediere cu caracter permanent în România, dobândește acces la profesie în următoarele condiții:

a) prezintă titlul de studii, însoțit de atestatul de echivalare eliberat de Ministerul Educației și Cercetării;

b) prezintă conținutul programei de formare parcurse, inclusiv durata pregătirii și, după caz, documentele care atestă dobândirea calității de mediator. Consiliul de mediere evaluează conținutul programei de formare prezentate, inclusiv durata pregătirii, comparând cunoștințele și abilitățile atestate de aceste documente cu cerințele stabilite conform legii române, și hotărăște, dacă este cazul, accesul în profesie. Condițiile de echivalare ori compensare a calificării, în situația în care cunoștințele și abilitățile atestate nu corespund cerințelor de calificare prevăzute de legea română, vor fi stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(6) Mediatorul străin poate desfășura în România activitatea de mediere cu caracter ocazional, sub forma prestării de servicii, în baza documentului care atestă că exercită legal această profesie în statul de origine sau de proveniență, fiind exceptat de la cerințele de autorizare și de înscriere prevăzute în lege, având însă obligația înștiințării, în scris, a Consiliului de mediere cu privire la desfășurarea acestei activități.

ART. 9

(1) Formarea profesională a mediatorilor se asigură prin organizarea cursurilor de specialitate de către furnizorii de formare care au fost autorizați conform legislației în materia formării profesionale a adulților și de către instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Programele de formare în domeniul medierii vor fi întocmite pe baza criteriilor cuprinse în standardele de formare în domeniu, elaborate de Consiliul de mediere, și vor fi avizate în prealabil de către acesta.

ART. 10

Instituțiile și celelalte persoane juridice care desfășoară, conform art. 9, programe de formare a mediatorilor se înscriu de către Consiliul de mediere pe o listă, care va fi pusă la dispoziție celor interesați la sediul său, al instanțelor judecătorești și al autorităților administrației publice locale, precum și la sediul Ministerului Justiției și pe pagina de Internet a acestuia.

ART. 11

(1) Consiliul de mediere are dreptul să verifice modul de organizare și desfășurare a cursurilor și de aplicare a standardelor de formare inițială și continuă și poate solicita, dacă este cazul, retragerea autorizației, potrivit legislației în materia formării profesionale a adulților.

(2) Retragerea autorizației ori expirarea perioadei pentru care a fost acordată atrage radierea de pe lista prevăzută la art. 10.

ART. 12

(1) Mediatorii autorizați sunt înscrși în Tabloul mediatorilor, întocmit de Consiliul de mediere și publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În tabloul prevăzut la alin. (1) se menționează următoarele date:

- a) numele și prenumele mediatorului;
- b) sediul profesional;
- c) pregătirea de bază a mediatorului, instituțiile la care s-a format și titlurile cu care le-a absolvit;
- d) domeniul medierii în care acesta este specializat;
- e) durata experienței practice în activitatea de mediere;
- f) limba străină în care este capabil să desfășoare medierea;
- g) calitatea de membru al unei asociații profesionale în domeniul medierii, precum și, după caz, al altor organizații;
- h) existența unei cauze de suspendare.

(3) Consiliul de mediere are obligația să actualizeze periodic și cel puțin o dată pe an Tabloul mediatorilor și să îl pună la dispoziție celor interesați la sediul său, al instanțelor judecătorești, al autorităților administrației publice locale, precum și la sediul Ministerului Justiției și pe pagina de Internet a acestuia.

ART. 13

Exercitarea profesiei de mediator este compatibilă cu orice altă activitate sau profesie, cu excepția incompatibilităților prevăzute prin legi speciale.

ART. 14

(1) Exercitarea calității de mediator se suspendă:

- a) în cazul unei incompatibilități prevăzute de lege; în acest caz, mediatorul este obligat să încunoștințeze, în termen de 3 zile, Consiliul de mediere, în legătură cu această incompatibilitate;
- b) la cerere, făcută în scris de către mediator;
- c) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. c).

(2) Exercitarea calității de mediator se suspendă de drept, în cazul în care împotriva mediatorului s-a luat măsura arestării preventive, până la soluționarea procesului penal, potrivit legii.

ART. 15

Calitatea de mediator încetează:

- a) la cerere, prin renunțare făcută în scris de către mediator;
- b) prin deces;
- c) în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 7 lit. a) și d);
- d) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. d);
- e) în cazul condamnării definitive pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, care îl face nedemn de a mai exercita această profesie.

ART. 16

(1) Suspendarea, precum și încetarea calității de mediator se dispun sau, după caz, se constată de către Consiliul de mediere.

(2) În caz de încetare a calității de mediator, numele acestuia se radiază din tabloul mediatorilor.

SECȚIUNEA a 2-a

Consiliul de mediere

ART. 17

(1) În vederea organizării activității de mediere se înființează Consiliul de mediere, organism autonom cu personalitate juridică, de interes public, cu sediul în municipiul București.

(2) Consiliul de mediere se organizează și funcționează potrivit prevederilor prezentei legi, precum și ale regulamentului său de organizare și funcționare.

(3) Consiliul de mediere este format din 9 membri, aleși prin vot direct sau prin reprezentare de către mediatorii autorizați, în condițiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere.

(4) Membrii Consiliului de mediere sunt validați de ministrul justiției, pe o durată de 2 ani. Mandatul oricărui dintre membrii Consiliului de mediere poate fi prelungit pentru aceeași durată o singură dată.

(5) Situațiile în care calitatea de membru al Consiliului de mediere încetează în timpul exercitării mandatului, precum și procedura revocării sunt stabilite prin regulamentul prevăzut la alin. (2).

(6) Pot face parte din Consiliul de mediere numai persoanele care dispun de cunoștințe teoretice și de experiență practică în domeniul medierii. Dispozițiile art. 7 se aplică în mod corespunzător.

(7) Consiliul de mediere își exercită mandatul până la data validării membrilor unui nou Consiliu de mediere.

ART. 18

(1) Consiliul de mediere va alege un președinte și un vicepreședinte și va desemna dintre membrii săi o comisie cu activitate permanentă, care pregătește lucrările Consiliului de mediere. Durata mandatului membrilor comisiei este de un an.

(2) În structura Consiliului de mediere funcționează un secretariat tehnic, alcătuit din cel mult 3 persoane încadrate și salarizate ca personal contractual, potrivit nr. crt. 18 al lit. B din cap. I al anexei nr. I la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar, aprobată prin Legea nr. 383/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Structura și atribuțiile comisiei prevăzute la alin. (1) și ale secretariatului tehnic prevăzut la alin. (2) se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(4) Pentru activitatea depusă, membrii Consiliului de mediere au dreptul la o indemnizație lunară, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

ART. 19

(1) Consiliul de mediere se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui.

(2) Ședințele Consiliului de mediere sunt publice, cu excepția cazului în care membrii săi hotărăsc altfel.

(3) Lucrările Consiliului de mediere se desfășoară în prezența a cel puțin 7 membri.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor care îl compun. Opiniile diferite se motivează și se consemnează separat în cuprinsul hotărârii.

(5) La lucrările Consiliului de mediere pot fi invitate să participe persoane din orice alte instituții sau organisme profesionale, a căror consultare este necesară pentru luarea măsurilor sau pentru adoptarea hotărârilor Consiliului de mediere.

ART. 20

Consiliul de mediere are următoarele atribuții principale:

- a) promovează activitatea de mediere și reprezintă interesele mediatorilor autorizați;
- b) elaborează standardele de formare în domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internaționale în materie;
- c) avizează programele de formare profesională a mediatorilor, conform art. 9 alin. (2);
- d) întocmește și actualizează lista furnizorilor de formare a mediatorilor care au obținut autorizarea în conformitate cu cadrul legal existent în domeniul formării profesionale a adulților;
- e) autorizează mediatorii, în condițiile prevăzute de prezenta lege;
- f) întocmește și actualizează tabloul mediatorilor autorizați;
- g) ține evidența birourilor mediatorilor autorizați;
- h) supraveghează respectarea standardelor de formare în domeniul medierii;
- i) ia măsuri pentru aplicarea în practică a dispozițiilor art. 26 alin. (2);
- j) adoptă Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați, precum și normele de răspundere disciplinară a acestora;
- k) ia măsuri pentru respectarea prevederilor conținute de Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați și aplică normele privind răspunderea disciplinară a acestora;
- l) face propuneri pentru completarea sau, după caz, corelarea legislației privind medierea;
- m) adoptă regulamentul privind organizarea și funcționarea sa;
- n) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege și de regulament.

ART. 21

Consiliul de mediere își acoperă cheltuielile de organizare și funcționare din venituri proprii, după cum urmează:

- a) taxele provenind din autorizarea mediatorilor;
- b) donații, sponsorizări, finanțări și alte surse de venit, dobândite în condițiile legii;
- c) încasări din vânzarea publicațiilor proprii;
- d) sumele provenind din amenzi aplicate ca sancțiuni disciplinare;
- e) alte sume rezultate din activitatea Consiliului de mediere, stabilite prin regulament.

Organizarea și exercitarea activității mediatorilor

ART. 22

(1) Mediatorii își pot desfășura activitatea în cadrul unei societăți civile profesionale, al unui birou în care pot funcționa unul sau mai mulți mediatori asociați, cu personalul auxiliar corespunzător, sau în cadrul unei organizații neguvernamentale, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(2) Mediatorul sau mediatorii asociați, titulari ai unui birou, pot angaja traducători, juriști, alt personal de specialitate, precum și personal administrativ și de serviciu necesar activității de mediere.

(3) Mediatorii autorizați pot fi angajați cu contract individual de muncă, în condițiile prevăzute de Legea nr. 53/2003 - Codul muncii.

ART. 23

În desfășurarea activității sale, mediatorul autorizat este obligat să țină arhivă și registre proprii, precum și o evidență financiar-contabilă.

ART. 24

Mediatorii pot constitui asociații profesionale locale și naționale, având drept scop promovarea intereselor profesionale și protejarea statutului lor și pot adera la asociații profesionale internaționale în condițiile legii.

CAP. 4

Drepturile și obligațiile mediatorului

SECȚIUNEA 1

Drepturile mediatorului

ART. 25

Mediatorul are dreptul de a informa publicul cu privire la exercitarea activității sale, cu respectarea principiului confidențialității. Condițiile în care se poate face publicitate profesiei de mediator sunt stabilite de regulament.

ART. 26

(1) Mediatorul are dreptul la plata unui onorariu stabilit prin negociere cu părțile, precum și la restituirea cheltuielilor ocazionate de mediere.

(2) Onorariul trebuie să fie rezonabil și să țină cont de natura și de obiectul conflictului.

ART. 27

Fiecare mediator are dreptul să aplice un model propriu de organizare a procedurii de mediere, cu respectarea dispozițiilor și principiilor statuate în prezenta lege.

ART. 28

(1) Sediul profesional al mediatorului este inviolabil.

(2) Percheziția sediului profesional al mediatorului poate fi dispusă numai de judecător și se efectuează de procuror sau de organul de cercetare penală, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligațiile mediatorului

ART. 29

(1) Mediatorul are obligația să dea orice explicații părților cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea să înțeleagă scopul, limitele și efectele medierii, în special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului.

(2) Mediatorul trebuie să asigure ca medierea să se realizeze cu respectarea libertății, demnității și a vieții private a părților.

ART. 30

(1) Mediatorul are îndatorirea să depună toate diligențele pentru ca părțile să ajungă la un acord reciproc convenabil, într-un termen rezonabil.

(2) Mediatorul trebuie să conducă procesul de mediere în mod nepărtinitor și să asigure un permanent echilibru între părți.

ART. 31

Mediatorul are obligația să refuze preluarea unui caz, dacă are cunoștință despre orice împrejurare ce l-ar împiedica să fie neutru și imparțial, precum și în cazul în care constată că drepturile în discuție nu pot face obiectul medierii, potrivit art. 2.

ART. 32

Mediatorul este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor de care ia cunoștință în cursul activității sale de mediere, precum și cu privire la documentele întocmite sau care i-au fost predate de către părți pe parcursul medierii, chiar și după încetarea funcției sale.

ART. 33

(1) Mediatorul este obligat să respecte normele de deontologie și să răspundă, cu respectarea dispozițiilor art. 32, cererilor formulate de autoritățile judiciare.

(2) Mediatorul este obligat să comunice Consiliului de mediere orice modificare a condițiilor, care face necesară actualizarea mențiunilor prevăzute la art. 12 alin. (2).

ART. 34

Mediatorul are obligația de a-și îmbunătăți permanent cunoștințele teoretice și tehnicile de mediere, urmând în acest scop cursuri de formare continuă, în condițiile stabilite de Consiliul de mediere.

ART. 35

Mediatorul este obligat să restituie înscrisurile ce i-au fost încredințate de părți pe parcursul procedurii de mediere.

ART. 36

Mediatorul nu poate reprezenta sau asista vreuna dintre părți într-o procedură judiciară ori arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii.

ART. 37

(1) Mediatorul nu poate fi audiat ca martor în legătură cu faptele sau cu actele de care a luat cunoștință în cadrul procedurii de mediere. În cauzele penale mediatorul poate fi audiat ca martor numai în cazul în care are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă a părților și, dacă este cazul, a celorlalte persoane interesate.

(2) Calitatea de martor are întâietate față de aceea de mediator, cu privire la faptele și împrejurările pe care le-a cunoscut înainte de a fi devenit mediator în acel caz.

(3) În toate cazurile, după ce a fost audiat ca martor, mediatorul nu mai poate desfășura activitatea de mediere în cauza respectivă.

SECȚIUNEA a 3-a

Răspunderea mediatorului

ART. 38

Răspunderea disciplinară a mediatorului intervine pentru următoarele abateri:

- a) încălcarea obligației de confidențialitate, imparțialitate și neutralitate;
- b) refuzul de a răspunde cererilor formulate de autoritățile judiciare, în cazurile prevăzute de lege;
- c) refuzul de a restitui înscrisurile încredințate de părțile aflate în conflict;
- d) reprezentarea sau asistarea uneia dintre părți într-o procedură judiciară sau arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii;
- e) săvârșirea altor fapte care aduc atingere probității profesionale.

ART. 39

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii și constau în:

- a) observație scrisă;
- b) amendă de la 50 lei (RON) la 500 lei (RON);
- c) suspendarea din calitatea de mediator pe o durată de la o lună la 6 luni;
- d) încetarea calității de mediator.

(2) Limitele amenzii prevăzute la alin. (1) lit. b) se actualizează periodic de către Consiliul de mediere, în funcție de rata inflației.

ART. 40

(1) Orice persoană interesată poate sesiza Consiliul de mediere, în scris și sub semnătură, în legătură cu săvârșirea unei abateri dintre cele prevăzute la art. 38.

(2) Cercetarea abaterii se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data înregistrării sesizării, de către o comisie de disciplină alcătuită dintr-un membru al Consiliului de mediere și 2 reprezentanți ai mediatorilor, desemnați prin tragere la sorți din Tabloul mediatorilor. Membrii comisiei de disciplină sunt numiți prin hotărâre a Consiliului de mediere. Invitarea celui în cauză în vederea audierii este obligatorie. Mediatorul cercetat este îndreptățit să ia cunoștință de conținutul dosarului și să își formuleze apărarea. În caz de neprezentare, se va încheia un proces-verbal semnat de membrii comisiei, din care să reiasă faptul că mediatorul a fost invitat și nu s-a prezentat la termenul stabilit.

(3) Dosarul de cercetare cu propunere de sancționare sau de neaplicare a unei sancțiuni disciplinare se înaintează Consiliului de mediere, care hotărăște, în termen de 30 de zile, cu privire la răspunderea disciplinară a mediatorului.

ART. 41

(1) Hotărârea Consiliului de mediere de aplicare a sancțiunilor prevăzute la art. 39 alin. (1) poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia.

(2) Acțiunea exercitată potrivit alin. (1) suspendă executarea hotărârii atacate.

(3) Hotărârea de aplicare a amenzii prevăzute la art. 39 alin. (1) lit. b), rămasă definitivă potrivit legii, constituie titlu executoriu. Neachitarea acestei amenzi în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii de sancționare atrage de drept suspendarea din calitatea de mediator, până la achitarea sumei.

ART. 42

Răspunderea civilă a mediatorului poate fi angajată, în condițiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii, prin încălcarea obligațiilor sale profesionale.

CAP. 5

Procedura de mediere

SECȚIUNEA 1

Procedura prealabilă încheierii contractului de mediere

ART. 43

(1) Părțile aflate în conflict se prezintă împreună la mediator. În cazul în care se prezintă numai una dintre părți, mediatorul, la cererea acesteia, va adresa celeilalte părți invitația scrisă, în vederea acceptării medierii și încheierii contractului de mediere, stabilind un termen de cel mult 15 zile. Invitația se transmite prin orice mijloace care asigură confirmarea primirii textului.

(2) În cazul imposibilității de prezentare a părții convocate, mediatorul poate stabili, la cerere, o nouă dată pentru prezentarea la mediere, cu acordul ambelor părți.

(3) Dacă cealaltă parte refuză în mod explicit medierea sau nu se prezintă de două ori la rând la datele fixate pentru semnarea contractului de mediere, medierea se consideră neacceptată.

(4) Mediatorul poate face și alte demersuri legale pe care le consideră necesare pentru invitarea părților la mediere, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

ART. 44

(1) Este interzisă desfășurarea ședințelor de mediere înainte de încheierea contractului de mediere.

(2) Contractul de mediere se încheie între mediator, pe de o parte, și părțile aflate în conflict, pe de altă parte, după prezentarea acestora din urmă împreună la mediator sau după acceptarea medierii de către partea invitată.

SECȚIUNEA a 2-a

Contractul de mediere

ART. 45

Contractul de mediere trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității absolute, următoarele clauze:

- a) identitatea părților aflate în conflict sau, după caz, a reprezentanților lor;
- b) menționarea obiectului conflictului;
- c) obligația mediatorului de a da explicații părților cu privire la principiile medierii, la efectele acesteia și la regulile aplicabile;
- d) declarația părților, în sensul că doresc declanșarea medierii și că sunt decise să coopereze în acest scop;
- e) angajamentul părților aflate în conflict de a respecta regulile aplicabile medierii;
- f) obligația părților aflate în conflict de a achita onorariul convenit mediatorului și cheltuielile efectuate de acesta pe parcursul medierii în interesul părților, precum și modalitățile de avansare și de plată a acestor sume, inclusiv în caz de renunțare la mediere sau de eșuare a procedurii, precum și proporția care va fi suportată de către părți, ținându-se cont, dacă este cazul, de situația lor socială. Dacă nu s-a convenit altfel, aceste sume vor fi suportate de către părți în mod egal;
- g) înțelegerea părților privind limba în care urmează să se desfășoare medierea.

ART. 46

(1) În contractul de mediere pot fi prevăzute și alte clauze, în condițiile legii.

(2) Sub sancțiunea nulității absolute, contractul de mediere nu poate cuprinde clauze care contravin legii sau ordinii publice.

(3) Dacă, pe parcursul procedurii de mediere, apar cheltuieli neprevăzute, efectuate în interesul părților și cu acordul acestora, se va încheia o anexă la contractul de mediere.

ART. 47

(1) Contractul de mediere se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute. Acesta se semnează de către părțile aflate în conflict și de mediator și se întocmește în atâtea exemplare originale câți semnatari sunt.

(2) Părțile aflate în conflict pot da procură specială unei alte persoane, în condițiile legii, pentru a încheia contractul de mediere.

ART. 48

Contractul de mediere constituie titlu executoriu cu privire la obligația părților de a achita onorariul scadent convenit mediatorului.

ART. 49

Termenul de prescripție a dreptului la acțiune pentru dreptul litigios supus medierii se suspendă începând cu data semnării contractului de mediere, până la închiderea procedurii de mediere în oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege.

SECȚIUNEA a 3-a

Desfășurarea medierii

ART. 50

(1) Medierea se bazează pe cooperarea părților și utilizarea, de către mediator, a unor metode și tehnici specifice, bazate pe comunicare și negociere.

(2) Metodele și tehnicile utilizate de către mediator trebuie să servească exclusiv intereselor legitime și obiectivelor urmărite de părțile aflate în conflict.

(3) Mediatorul nu poate impune părților o soluție cu privire la conflictul supus medierii.

ART. 51

Medierea are loc, de regulă, la sediul mediatorului. Dacă este cazul, medierea se poate desfășura și în alte locuri convenite de mediator și de părțile aflate în conflict.

ART. 52

(1) Părțile aflate în conflict au dreptul să fie asistate de avocat sau de alte persoane, în condițiile stabilite de comun acord.

(2) În cursul medierii părțile pot fi reprezentate de alte persoane, care pot face acte de dispoziție, în condițiile legii.

ART. 53

Sușinerile făcute pe parcursul medierii de către părțile aflate în conflict, de persoanele prevăzute la [art. 52](#) și la [art. 55](#) alin. (1), precum și de către mediator au caracter confidențial față de terți și nu pot fi folosite ca probe în cadrul unei proceduri judiciare sau arbitrale, cu excepția cazului în care părțile convin altfel ori legea prevede contrariul. Mediatorul va atrage atenția persoanelor care participă la mediere în condițiile [art. 52](#) asupra obligației de păstrare a confidențialității și le va putea solicita semnarea unui acord de confidențialitate.

ART. 54

(1) Dacă, pe parcursul medierii, apare o situație de natură să afecteze scopul acesteia, neutralitatea sau imparțialitatea mediatorului, acesta este obligat să o aducă la cunoștința părților, care vor decide asupra menținerii sau denunțării contractului de mediere.

(2) Mediatorul are dreptul să se abțină și să închidă procedura de mediere, procedând potrivit dispozițiilor [art. 56](#), care se aplică în mod corespunzător. În această situație mediatorul este obligat să restituie onorariul proporțional cu etapele de mediere neparcuse sau, după caz, să asigure continuarea procedurii de mediere, în condițiile stabilite prin contractul de mediere.

ART. 55

(1) În cazul în care conflictul supus medierii prezintă aspecte dificile sau controversate de natură juridică ori din orice alt domeniu specializat, mediatorul, cu acordul părților, poate să solicite punctul de vedere al unui specialist din domeniul respectiv.

(2) Atunci când solicită punctul de vedere al unui specialist din afara biroului său, mediatorul va evidenția doar problemele controversate, fără a dezvălui identitatea părților.

SECȚIUNEA a 4-a

Închiderea procedurii de mediere

ART. 56

(1) Procedura de mediere se încheie, după caz:

- a) prin încheierea unei înțelegeri între părți în urma soluționării conflictului;
- b) prin constatarea de către mediator a eșuării medierii;
- c) prin depunerea contractului de mediere de către una dintre părți.

(2) În cazul în care părțile au încheiat numai o înțelegere parțială, precum și în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c), orice parte se poate adresa instanței judecătorești sau arbitrale competente.

ART. 57

La închiderea procedurii de mediere, în oricare dintre cazurile prevăzute la art. 56 alin. (1), mediatorul va întocmi un proces-verbal care se semnează de către părți, personal sau prin reprezentant, și de mediator. Părțile primesc câte un exemplar original al procesului-verbal.

ART. 58

(1) Când părțile aflate în conflict au ajuns la o înțelegere, se redactează un acord care va cuprinde toate clauzele consimțite de acestea și care are valoarea unui înscris sub semnătură privată.

(2) Înțelegerea părților nu trebuie să cuprindă prevederi care aduc atingere legii și ordinii publice, dispozițiile art. 2 fiind aplicabile.

(3) Înțelegerea părților poate fi afectată, în condițiile legii, de termene și condiții.

ART. 59

Înțelegerea părților poate fi supusă verificării notarului public în vederea autentificării ori, după caz, încuviințării instanței de judecată, în condițiile prevăzute la art. 63.

ART. 60

(1) În orice fază a procedurii de mediere, oricare dintre părțile aflate în conflict are dreptul de a denunța contractul de mediere, încunoștințând, în scris, cealaltă parte și mediatorul.

(2) Mediatorul ia act de denunțarea unilaterală a contractului de mediere și, în cel mult 48 de ore de la data primirii încunoștințării, întocmește un proces-verbal de închidere a procedurii de mediere.

(3) Dacă una dintre părțile aflate în conflict nu se mai prezintă la mediere, fără a denunța contractul de mediere în condițiile alin. (1), mediatorul este obligat să facă toate demersurile necesare pentru a stabili intenția reală a părții respective și, după caz, va continua sau va închide procedura de mediere.

SECȚIUNEA a 5-a

Medierea în cazul unui litigiu civil pe rolul instanțelor de judecată

ART. 61

(1) În cazul în care conflictul a fost dedus judecării, soluționarea acestuia prin mediere poate avea loc din inițiativa părților ori la recomandarea instanței, acceptată de părți, cu privire la drepturi asupra cărora părțile pot dispune potrivit legii. Medierea poate avea ca obiect soluționarea în tot sau în parte a litigiului.

(2) La închiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat, în toate cazurile, să informeze în scris instanța de judecată dacă părțile au ajuns sau nu la o înțelegere în urma procesului de mediere.

ART. 62

(1) Pentru desfășurarea procedurii de mediere, judecarea cauzelor civile de către instanțele judecătorești sau arbitrale va fi suspendată la cererea părților, în condițiile prevăzute de art. 242 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă.

(2) Cursul termenului perimării este suspendat pe durata desfășurării procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării contractului de mediere.

(3) Cererea de repunere pe rol este scutită de taxa judiciară de timbru.

ART. 63

(1) În cazul în care conflictul a fost soluționat pe calea medierii, instanța va pronunța, la cererea părților, o hotărâre, potrivit dispozițiilor art. 271 din Codul de procedură civilă.

(2) Odată cu pronunțarea hotărârii, instanța va dispune, la cererea părții interesate, restituirea taxei judiciare de timbru plătite pentru investirea acesteia.

CAP. 6

Dispoziții speciale privind medierea unor conflicte

SECȚIUNEA 1

Dispoziții speciale privind conflictele de familie

ART. 64

(1) Pot fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți privind continuarea căsătoriei, exercițiul drepturilor părintești, stabilirea domiciliului copiilor, contribuția părinților la întreținerea copiilor, precum și orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

(2) Înțelegerea soților cu privire la desfacerea căsătoriei și la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul.

ART. 65

Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu impiețeze asupra creșterii și dezvoltării acestuia.

ART. 66

(1) Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită. Dispozițiile art. 54 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoștință de existența unor fapte ce pun în pericol creșterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

SECȚIUNEA a 2-a

Dispoziții speciale privind medierea în cauzele penale

ART. 67

(1) Dispozițiile din prezenta lege se aplică în mod corespunzător și în cauzele penale care privesc infracțiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

(2) Nici persoana vătămată și nici făptuitorul nu pot fi constrânși să accepte procedura medierii.

ART. 68

(1) În cauzele penale medierea trebuie să se desfășoare astfel încât să fie garantat dreptul fiecărei părți la asistență juridică și, dacă este cazul, la serviciile unui interpret. Procesul-verbal întocmit potrivit prezentei legi, prin care se încheie procedura medierii, trebuie să arate dacă părțile au beneficiat de asistența unui avocat și de serviciile unui interpret ori, după caz, să menționeze faptul că au renunțat expres la acestea.

(2) În cazul minorilor, garanțiile prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului penal trebuie asigurate, în mod corespunzător, și în cadrul procedurii de mediere.

ART. 69

(1) În cazul în care procedura de mediere se desfășoară înaintea începerii procesului penal și aceasta se încheie prin împăcarea părților, persoana vătămată nu mai poate sesiza, pentru aceeași faptă, organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată.

(2) Dacă procedura de mediere a fost declanșată în termenul prevăzut de lege pentru introducerea plângerii prealabile, acest termen se suspendă pe durata desfășurării medierii. Dacă părțile aflate în conflict nu s-au împăcat, persoana vătămată poate introduce plângerea prealabilă în același termen, care își va relua cursul de la data întocmirii procesului-verbal de închidere a procedurii de mediere, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare.

ART. 70

(1) În cazul în care medierea se desfășoară după începerea procesului penal, urmărirea penală sau, după caz, judecata se suspendă, în temeiul prezentării de către părți a contractului de mediere.

(2) Suspendarea durează până când procedura medierii se încheie prin oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării contractului de mediere.

(3) Mediatorul are obligația să comunice organului judiciar o copie de pe procesul-verbal de închidere a procedurii de mediere.

(4) Procesul penal se reia din oficiu, imediat după primirea procesului-verbal prin care se constată că părțile nu s-au împăcat, sau, dacă acesta nu se comunică, la expirarea termenului prevăzut la alin. (2).

CAP. 7

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 71

(1) În termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se înființează Consiliul de mediere, care va elabora regulamentul privind organizarea și funcționarea sa, precum și standardele de formare în domeniul medierii, ce vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În vederea constituirii primului consiliu de mediere, membrii acestuia vor fi desemnați de comun acord de către organizațiile legal constituite din domeniul medierii, avându-se în vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activității organizației în acest domeniu conform prevederilor statutului, numărul de membri specializați, precum și pregătirea și experiența practică în mediere ale reprezentanților acestor organizații.

(3) Pentru organizarea și funcționarea primului consiliu de mediere, în primul an de la începerea activității se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției, fondurile aferente următoarelor categorii de cheltuieli:

- a) cheltuielile de întreținere și funcționare;
- b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.

(4) După expirarea perioadei de un an de la data constituirii Consiliului de mediere, finanțarea sa se asigură în condițiile art. 21.

ART. 72

(1) În termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului de mediere, începe procedura de autorizare a mediatorilor.

(2) Persoanele care au absolvit sau care, la intrarea în vigoare a prezentei legi, urmează un curs de formare a mediatorilor în țară ori în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 lit. a) - e), pot solicita autorizarea ca mediator, în condițiile prezentei legi, având obligația prezentării documentelor care atestă programa de formare parcursă. Consiliul de mediere va decide autorizarea după evaluarea conținutului programei de formare prezentate, inclusiv a duratei pregătirii. Dispozițiile art. 8 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

ART. 73

(1) Dispozițiile prezentei legi privind medierea conflictelor devin aplicabile în termen de o lună de la data întocmirii tabloului mediatorilor autorizați.

(2) Medierea conflictelor de muncă rămâne supusă dispozițiilor prevăzute de legile speciale.

ART. 74

(1) Instituțiile și celelalte persoane juridice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au în derulare cursuri de formare a mediatorilor le pot finaliza în conformitate cu reglementările în vigoare la momentul începerii cursurilor.

(2) Acordarea avizului prevăzut la art. 9 de către Consiliul de mediere devine aplicabilă de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a standardelor de formare în domeniul medierii.

ART. 75

Avocații, notarii publici și consilierii juridici care dobândesc calitatea de mediator potrivit prezentei legi pot desfășura activitatea de mediere în cadrul formelor de exercitare a profesiei lor.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU
PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU